

Valse Altinks duiken op in kunstwereld

Van onze verslaggevers Menno Hoexum en Eddy Schaafsma

GRONINGEN – Kunsthandelaren en veilinghuizen in Nederland worden in toenemende mate geconfronteerd met valse schilderijen van Jan Altink, ooit een van de prominente leden van het Groninger kunstenaarsgezelschap De Ploeg.

Op veilingen van de gerenommeerde veilinghuizen Sotheby en Christie's in Amsterdam zijn deze week vijf Altinks teruggetrokken. In alle gevallen bestaat grote twijfel over de echtheid van de doeken. Twee weken geleden en ook deze week zijn bij kunsthandelaren in Groningen drie Altinks aangeboden, die op het eerste gezicht ook niet echt waren.

In kunstkringen gaat al langer het verhaal dat schilderijen van Ploeg-leden op grote schaal worden vervalst. Een ontwikkeling die is begonnen, nadat de prijzen van deze Groninger kunststroming vorig jaar plotseling enorm stegen. Deze prijsstijging is een gevolg van een groeiende belangstelling voor met name werk van Jan Altink en mede-Ploeglid Johan Dijkstra vanuit het westen van het land. De groeiende belangstelling en stijgende prijzen van werk van Jan Altink (1885-1976) hebben alles te maken met een grote overzichtstentoonstelling, die vorig jaar in Haarlem van hem is gehouden.

Vervalsingen komen niet als een verrassing

Vervolg van pagina 1

GRONINGEN – Voor de experts van de veilinghuizen van Sotheby en Christie's doet zich het probleem voor dat in Nederland nauwelijks een echte Altink - dan wel Ploeg - expert is te vinden. Een woordvoerder van Sotheby laat weten dat de schilderijen dan wel vlak voor de veiling zijn teruggetrokken, maar nog niet 100 procent vaststaat dat het om vervalsingen gaat. “Bij de geringste twijfel over de echtheid van een schilderij nemen wij de doeken terug. Maar er is inderdaad een toenemende aanvoer van vooral Altinks, die allemaal op elkaar lijken.”

Een vergelijkbare reactie is er bij Christie's. Volgens de catalogus zouden woensdag twee schilderijen van Altink in de veiling komen. Afbeeldingen van beide werken waren ook in de catalogus opgenomen. “Vlak voor het begin van de veiling ontstond toch weer grote twijfel over de echtheid.

Daarom hebben wij de beide werken teruggetrokken,” aldus één van de experts.

De kunstwereld in Groningen is terughoudend in het geven van een reactie. Iedereen kent het verhaal van de valse Altinks en heeft ook meerdere keren een exemplaar onder ogen gehad. Cees Hofsteenge, eigenaar van de gelijknamige, in Ploeg-werk gespecialiseerde kunsthandel in Groningen: “Het gaat zeker om 50 tot 100 verkeerde dingen, maar waarschijnlijk om meer. Je herkent ze onmiddellijk. Vervalsers maken de fout dat ze hun maniertje te vaak herhalen. Het is allemaal wat lullig geschilderd, het zijn vaak landschapjes met een in de horizon verdwijnende sloot of weg, een paar bomen en een huis of boerderij. De verf is sterk verdund en loopt uit.

Een beetje kenner ziet direct dat het om een vervalsing gaat.”

Veel kunsthandelaren zien in de gebeurtenissen deze week bij Sotheby en Christie's de bevestiging van wat al langer wordt vermoed.

De laatste tijd worden veel zogenaamde kunstverkopingen gehouden in motels en zalen van culturele centra, waar vrijwel altijd kunstwerken van Groninger Ploeg-leden worden aangeboden. Volgens kenners gaat het daarbij vaak om dubieus werk.